

ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ КОСМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Сергій Іванович МОСКАЛЕНКО,

*доктор юридичних наук, доцент,
доцент кафедри права та правового регулювання
авіаційної діяльності Львівської академії
Національного авіаційного університету
<http://orcid.org/0000-0001-7393-7775>*

На сьогодні важливого значення набуває космічна діяльність. Розвиток космічної діяльності пов'язаний з розвитком науково-технічного прогресу, розвитком міждержавних зв'язків.

Основним нормативним актом, що регулює в Україні розвиток та забезпечення космічної діяльності є Закон України «Про космічну діяльність». Зазначений нормативно-правовий акт встановлює основні засади правового регулювання космічної діяльності, статус космічних об'єктів.

Космічна діяльність - наукові космічні дослідження, використання космічного простору, розроблення, виробництво, ремонт та технічне обслуговування, випробування, експлуатація, управління об'єктами космічної діяльності (у тому числі їх агрегатами та складовими частинами), забезпечення запуску, запуск та повернення космічних апаратів, їх складових частин з космічного простору на землю.

Відповідно до статті 4 Закону України «Про космічну діяльність» основними засадами космічної діяльності в Україні є:

- державна підтримка комерціалізації космічної діяльності та залучення інвестицій в космічну галузь України;
- відкриття космосу для громадян та юридичних осіб та можливість вільно досліджувати та використовувати космос, включаючи використання космічного простору та ресурсів, що містяться в ньому, з обмеженнями лише коли це необхідно для забезпечення дотримання інтересів національної безпеки держави Україна, а також дозволу та нагляду за неурядовими космічними заходами, щоб переконатися, що такі дії здійснюються відповідно до міжнародних зобов'язань України у космосі;
- еволюційність розвитку і послідовність реформування державної політики у галузі дослідження та використання космічного простору;
- ефективне використання науково-технічного потенціалу України, можливостей, які надає космічна діяльність, в інтересах національної економіки, науки, безпеки держави і в комерційних цілях;
- сприяння міжнародному співробітництву, збереження та розвиток існуючих міжнародних зв'язків у космічній галузі з урахуванням національних інтересів [1].

Відповідно до статті 7 зазначеного закону, космічна діяльність в Україні здійснюється на основі Загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми України, яка розробляється на п'ять років і затверджується Верховною Радою України за поданням Кабінету Міністрів України.

Формування Загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми України здійснює центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері космічної діяльності, разом із відповідними центральними органами виконавчої влади та Національною академією наук України виходячи із мети та основних засад космічної діяльності в Україні.

Україна як суб'єкт міжнародного космічного права здійснює свою космічну діяльність на засадах рівноправності з іншими державами з урахуванням своїх національних інтересів.

Україна забезпечує виконання взятих на себе міжнародних зобов'язань у галузі космічної діяльності та несе відповідальність згідно з загальновизнаними нормами міжнародного права та положеннями міжнародних договорів України.

Чинним законодавством визначено, що об'єкти космічної діяльності, що виробляються в Україні і призначені для експлуатації на її території, підлягають обов'язковій сертифікації на відповідність вимогам експлуатаційної придатності, встановленим нормативно-правовими актами, з оформленням сертифіката відповідності. Вироблені за міжнародним замовленням в Україні об'єкти космічної діяльності, у тому числі їх агрегати та складові частини, підлягають сертифікації на відповідність вимогам експлуатаційної придатності за бажанням суб'єктів космічної діяльності України приватної форми власності. Порядок сертифікації космічної техніки в Україні визначається Системою сертифікації космічної техніки України, яка діє у межах Державної системи сертифікації (УкрСЕПРО).

Порядок випробування та сертифікації імпортованого об'єкта космічної діяльності або об'єкта космічної діяльності, що експортується з України, а також оформлення відповідних сертифікаційних документів встановлюється Правилами сертифікації космічної техніки в Україні, які затверджує Кабінет Міністрів України [1].

Таким чином, державному контролю підлягає космічна діяльність, а саме сертифікація, реєстрація космічних об'єктів, виконання польотів в космос, розвиток наукової діяльності в космічній сфері, тощо.

Список використаних джерел:

1. Про космічну діяльність: Закон України № 502/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України* (ВВР), 1997, № 1, ст. 2.